

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/304/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222208428
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7222208428.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. C. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: matky A. O. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v O. na A. ulici č. X zastúpenej JUDr. Kristínou Piovarčiovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Štúrovej ulici č. 20 a otca U. C. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v C. na U. ulici č. XX zastúpeného JUDr. Richardom Kovalčíkom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Rázusovej ulici č. 1 o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 14P/133/2022-24 zo dňa 18.10.2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala udeliť súhlas za otca k prihláseniu mal. B. k plneniu povinnej školskej dochádzky na Evanjelickej základnej škole s materskou školou v O. na G. legionárov č. X od 1.10.2022 alternatívne určiť, že maloletá bude plniť povinnú školskú dochádzku na Evanjelickej základnej škole s materskou školou v O. na G. legionárov č. X od X.XX.XXXX.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že matka neosvedčila nevyhnutnosť úpravy pomerov. Mal osvedčené, že dieťa aktuálne navštevuje 3. ročník ZŠ v Košiciach na O. ulici č. XX, teda plnenie povinnej školskej dochádzky maloletej v aktuálnej situácii nie je ohrozené. Na podmienky tejto školy sa plne adaptovala, má tam vytvorené zázemie, spolužiakov. Podľa správy školy zo dňa 28.3.2022 vyžiadanej v konaní na tamomšom súde pod sp. zn. 17P/159/2021 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, maloletá v škole dosahuje vo výchovno-vzdelávacom procese veľmi dobré výsledky. V kolektíve je obľúbená, rada každému pomáha, podelí sa so všetkým. Je úslužná, kamarátska, nekonfliktná. Na vyučovací proces sa pripravuje svedomito a pravidelne, domáce úlohy má vypracované. Jej práca je úhľadná, pekne upravená. Spolupráca s rodičmi je dobrá. S poukazom na uvedené nemohol konštatovať splnenie podmienok v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CMP. Zdôraznil, že pri rozhodovaní súdu na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť osvedčený kvalifikovaný a bezprostredný zásah do práv a záujmov dieťaťa, ktorý si vyžaduje okamžitú nápravu. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. Konštatoval, že v prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo v záujme jeho rodičov. Uviedol, že

vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej súdom nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté. Na zabezpečovaní starostlivosti o maloletú sa podieľajú obaja rodičia. Presťahovanie matky v dôsledku čoho je dochádzanie maloletej do školy finančne náročné neodôvodňuje naliehavosť zásahu do pomeru účastníkov. Zároveň doplnil, že podľa obsahu spisu tunajšieho súdu č. 17P/159/2021 bolo rozhodnutie matky presťahovať sa plánované. Na základe uvedeného vyslovil názor, že nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov ani ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa, preto návrh matky ako nedôvodný zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnuté rozhodnutie pokladá za nesprávne, formalistické a arbitrárne. Podľa jej názoru vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, ktorý aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je súd povinný skúmať. Poukázala na ust. § 329 ods. 1 CSP, podľa ktorého môže vykonať aj výsluch účastníkov konania, najmä v špecifických prípadoch, akým je aj súdená vec. Za nesprávne považuje aj konštatovanie súdu prvej inštancie, že za stav, v ktorom sa ocitla mal. B. zodpovedá ona tým, že sa presťahovala do Prešova. Uviedla, že dňa 14.5.2022 uzavrela manželstvo s T. O. a spoločne sa s krátkodobého nájmu bytu v Košiciach presťahovali do stabilného bývania v Prešove, do bytu jeho rodičov. Tento postup nepovažuje za účelový ani vypočítavý, je prirodzené, že chcú mať dlhodobé a stabilné bývanie, nesťahovať sa z miesta na miesto a platiť zvýšené nájomné v prenajatých bytoch. Mal. B. sa presťahovala s ňou, vytvorili jej tak stabilnú rodinu a stabilné zázemie. Je toho názoru, že otec, keď nedal súhlas na zmenu vzdelávacieho zariadenia na školu v Prešove, vystavil mal. B. psychickej aj fyzickej náročnosti, cestovania dvakrát denne na trase Prešov - Košice a späť, čo je pre osemročné dieťa nemožné zvládnuť. Uvedená situácia sa už nepriaznivo prejavila aj na zdravotnom stave maloletej. Tvrdí, že Evanjelická základná škola s materskou školou v O. je oveľa kvalitnejším zariadením, ako ZŠ, ktorú v súčasnej dobe maloletá navštevuje v Košiciach. Poukázala aj na to, že mal. B. sa vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom, ako aj pred otcom, že chce navštevovať ZŠ v Prešove a otec jej to prisľúbil. Súd prvej inštancie napriek tejto skutočnosti vôľu dieťaťa nerešpektoval. Poukázala na mailovú komunikáciu s otcom zo dňa 28.10.2022, z ktorej jednoznačne vyplýva, že od nej žiadal, aby maloletú vozila z Prešova do Košíc v týždni, keď je u neho, pričom takéto vyjadrenie uviedol aj napriek tomu, že na pojednávaní vo veci samej dňa 19.10.2022 uviedol, že má k dispozícii osobné motorové vozidlo značky BMW X5, ktoré má v prenájme od otca jeho partnerky a ktoré bez obmedzenia užíva. Naproti tomu ona žiadne motorové vozidlo nevlastní a nemá ani vodičský preukaz. Je toho názoru, že otec nesleduje najlepší záujem dieťaťa ale len svoj sebecký záujem. Je presvedčená, že ZŠ O. XX v Košiciach neponúka mal. B. žiadne benefity a možnosti lepšieho vzdelania a otec maloletej ani nevyvinul žiadnu snahu, aby iné, ako školské aktivity navštevovala. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa stotožňuje s uznesením súdu prvej inštancie, najmä so záverom, že matka nepreukázala základné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, a to potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Zdôraznil, že tak, ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, tak aj odvolanie matky je založené na viacerých nepreukázaných a nepravdivých tvrdeniach, ktorými sa snaží obhájiť svoj názor, že súčasný stav plnenia školskej dochádzky v Košiciach je v neprospech maloletej. Poukázal na to, že maloletá z Prešova do Košíc dochádza v čase, keď je v starostlivosti matky, pričom dieťa už aj v súčasnosti navštevuje basketbalový krúžok na ZŠ v Košiciach a dožaduje sa pokračovania v návšteve lezeckého krúžku v Košiciach. Poprel, že by sa zhoršil zdravotný stav maloletej. Dňa 14.10.2022 sa zúčastnil preventívnej zdravotnej prehliadky s maloletou u detskej lekárky, ktorá konštatovala, že dieťa zdravotne prospieva, má primeraný a zdravý vývoj, váhu a výšku, správa z gastroenterologickej ambulancie z 27.10.2022, ktorú mu predložila matka, nepotvrdila vážne zdravotné komplikácie dieťaťa. Uviedol, že maloletá je u neho v duševnej a fyzickej pohode, je veselá, aktívna, hravá, na kardiológii je sledovaná od narodenia a nemá to súvis s prebiehajúcimi súdnymi konaniami. Poukázal na to, že matka žiadnym spôsobom nepreukázala, že Evanjelická základná škola s materskou školou v O. je oveľa kvalitnejšia ako ZŠ O. XX v Košiciach. K dopravovaniu mal. B. medzi Prešovom a Košicami poukázal na vyjadrenie matky na začiatku konania vedeného pod sp. zn. 17P/159/2021, kedy sa vyjadrila, že po presťahovaní sa do Prešova je ochotná spolupodieľať sa na presune maloletej na styk s ním medzi Prešovom a Košicami. S jeho návrhom sa stotožnil aj súd prvej inštancie v rozsudku č.k. 17P/159/2021-360 zo dňa 19.10.2022 v jeho výroku IV. K

tvrdeniu matky, že cestovanie maloletej z Prešova do Košíc a späť je finančne náročné pre jej rodinu a znemožňuje využiť prostriedky vynaložené na pohonné hmoty a čas na cestovanie iným rozumným a zmysluplným spôsobom zdôraznil, že matka tým, že sa presťahovala do Prešova, navodila tento stav, pričom odbremenenie matky, resp. rovnomerné zaťaženie obidvoch rodičov týmito nákladmi spravodlivo zabezpečuje práve rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 17P/159/2021-360 zo dňa 19.10.2022. Poukázal na to, že uvedený rozsudok svojou úpravou striedavej osobnej starostlivosti nepochybne vytvára priaznivé podmienky pre stabilizáciu výchovných pomerov dieťaťa a bude v jeho prospech, keď bude tráviť v osobnej starostlivosti každého rodiča súvislý časový úsek a cestovať do školy bude každý druhý týždeň. Trvá na tom, že rozhodovanie súdu pri nezhode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností podľa ust. § 35 Zákona o rodine vzhľadom na charakter a podstatu problematiky v posudzovanej veci, musí byť rozhodnutím vo veci samej, nakoľko si vyžaduje riadne zistenie skutkového stavu a právne posúdenie. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. K vyjadreniu pripojil zápisnicu o pojednávaní vo veci sp. zn. 17P/159/2021 vedenej na Okresnom súde Košice II o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B., rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 17P/159/2021-360 zo dňa 19.10.2022, ktorým bola mal. B. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch so striedaním v pondelok každého týždňa v roku s tým, že rodičia si budú dieťa odovzdávať a preberať v školskom zariadení, ktoré navštevuje, v prípade neprítomnosti dieťaťa v zariadení v mieste bydliska rodiča, ktorého výkon osobnej starostlivosti končí. Dochádzku dieťaťa do a zo školského zariadenia, prípadne miesta jeho záujmovej činnosti po prevzatí do starostlivosti rodiča, ktorého bydlisko sa nenachádza v mieste uvedených zariadení, budú rodičia zabezpečovať tak, že dieťa odovzdá do starostlivosti zariadenia rodič zabezpečujúci dieťaťu osobnú starostlivosť a po skončení vyučovania či záujmovej činnosti prevezme rodič, ktorého bydlisko sa nachádza v mieste zariadení, ktorý dieťa odovzdá druhému rodičovi v mieste bydliska. Otec doložil aj výmenný list - poukaz na odborné vyšetrenie, ošetrovanie, ústavné liečenie pre mal. B., z ktorého vyplýva, že dňa 14.10.2022 absolvovala preventívnu prehliadku v doprovoďte otca. Zároveň predložil aj správu z gastroenterologickej ambulancie, kde bola mal. B. vyšetrená dňa 27.10.2022.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci. Nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí. Zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla a účinná predbežná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci samej, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutočný stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Pretože v tejto právnej veci ide o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať odvolacími námietkami matky, pretože tieto sa prakticky týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by

mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

11. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru, ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu je zrejmé, že maloletá bývala spolu s matkou do 1.8.2022 v Košiciach. Matka sa dňa 14.5.2022 vydala a maloletú bez súhlasu otca presťahovala do Prešova, kde v súčasnej dobe bývajú v byte manželových rodičov. Rozsudkom súdu prvej inštancie vo veci samej bola mal. B. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch so striedaním v pondelok každého týždňa v roku s tým, že rodičia si budú dieťa odovzdávať a preberať v školskom zariadení, ktoré navštevuje, v prípade neprítomnosti dieťaťa v zariadení v mieste bydliska rodiča, ktorého výkon osobnej starostlivosti končí. Rozsudok zatiaľ nie je právoplatný. Do základnej školy stále cestuje do Košíc na O. ulicu č. XX, ktorú navštevuje od začiatku povinnej školskej dochádzky, v škole sú s ňou spokojný, dosahuje dobré výsledky. Odvolací súd konštatuje, že nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa je naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov osvedčená, ak existuje obava, že by mohlo byť ohrozené nielen zdravie dieťaťa, ale aj iný dôležitý záujem maloletého dieťaťa. Tým, že maloletá musí dochádzať do ZŠ z Prešova do Košíc na O. ulicu č. XX nie je ohrozené ani jej zdravie a nijakým spôsobom nie je ohrozená ani jej povinná školská dochádzka a ani iný dôležitý záujem. Za tejto situácie ani odvolací súd nezistil, že by bolo v tomto štádiu konania nevyhnutné nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd nahradil súhlas otca s prestupom mal. B. zo ZŠ O. XX v Košiciach na Evanjelickú základnú školu s materskou školou v O. na G. legionárov č. 3. Naviac odvolací súd dodáva, že samotná skutočnosť, že otec nedal súhlas na prestup mal. B. na Evanjelickú základnú školu s materskou školou v O., neporušil žiaden právny predpis. Naproti tomu matka tým, že vedome a plánovane, bez súhlasu otca zmenila bydlisko dieťaťa do iného mesta, zasiahla do rodičovských práv otca a vytvorila všetky problémy mal. B., ktoré sama uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).